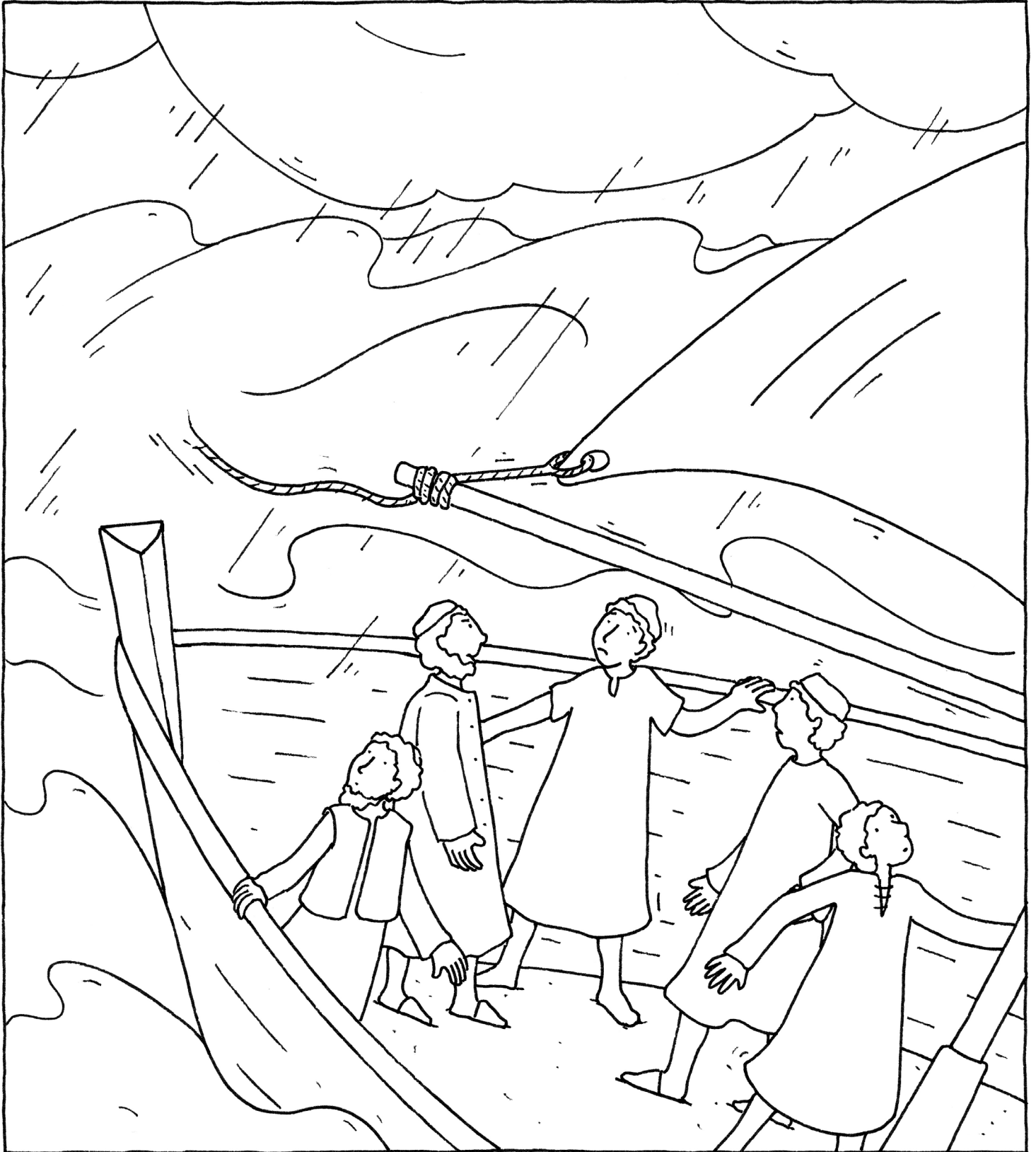

7 april 2024

Jona vlucht voor God

Jona 1

Thema: Wat God wil, klopt niet

Doel

De kinderen ontdekken dat Jona niet wil begrijpen dat God uit liefde Nineve nog een kans geeft. Daarom is hij God ongehoorzaam en vlucht.

Toelichting

Jona is Gods profeet. Hij moet Gods woorden overbrengen. God vertelt hem dat hij Nineve moet waarschuwen om de zonde die daar gedaan wordt. Jona vindt Gods geduld onnodig. De HEER kan meteen de straf over Nineve wel uitvoeren. Daarom gehoorzaamt Jona niet en reist per boot ergens anders heen.

Jona begrijpt niet dat Gods liefde betekent dat Hij een nieuwe kans geeft aan Nineve om beter te leven. Eigenlijk geeft Jona te weinig om de heidense inwoners van Nineve.

Geloven is God en onze naasten liefhebben. Wij hebben Gods genade steeds nodig, dan gunnen die ook van harte aan een ander.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jona loopt weg

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jona niet doet wat God zegt, terwijl hij dat wel hoort te doen. God is immers zijn baas. Dat God straft door een storm kunnen ze goed begrijpen. God laat zo merken dat Hij boos is. Hij wil graag de mensen in Nineve waarschuwen dat het verkeerd gaat, maar Jona vindt dat God veel te aardig voor hen is.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jona doet zijn eigen zin

Richtlijnen: Kinderen uit de middenbouw begrijpen, dat het niet goed is als ze geen rekening houden met een ander. Je moet elkaar helpen. Zij begrijpen heel goed dat Jona fout zit tegenover God en de inwoners van Nineve. God houdt van Nineve en wil de inwoners een nieuwe kans geven, maar Jona vindt dat niet nodig. Genoeg geduld gehad! Jona voert Gods opdracht niet uit, maar gaat zijn eigen gang.

Het valt trouwens niet mee van de ander te houden, als je hem niet zo graag mag. Maar omdat God vraagt Hem en onze naasten lief te hebben, zullen we toch gehoorzaam moeten doen wat Hij zegt.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God, U bent veel te lief.

Richtlijnen: Jona gehoorzaamt niet aan de opdracht die God hem geeft en waarschuwt de mensen in Nineve niet voor Gods straf die dreigt. God is zijn ogen verkeerd bezig door te veel liefde en geduld te tonen. De inwoners van Nineve krijgen, zonder dat ze iets merken, een verkeerd beeld van Israëls God. De HEER laat Jona merken dat hij zich niet moet verbeelden het beter te weten dan God en dat hij beter is dan de inwoners van Nineve. God vraagt door de storm: Jona, waar ben je nu eigenlijk mee bezig? Jij zit verkeerd, niet Ik. Jij bent mijn profeet en had gehoorzaam mijn liefde moeten uitspreken. Zo lijkt het afgelopen met profeet Jona in plaats van met Nineve. De rollen zijn omgekeerd.

Vinden jongeren het moeilijk om Gods liefde steeds weer te vertellen en uit te stralen, ook naar degene die ze niet zo mogen en tegen Gods geboden ingaan?

Extra bijbelgedeelte: Marcus 4:35-41

(De discipelen worden bestraft door Jezus vanwege hun ongeloof en moedeloosheid tijdens de storm op het meer. Ze worden aan het denken gezet hoe groot de macht van Jezus, Gods Zoon, is)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Het boek van Jona kun je in twee gedeelten opdelen. Hoofdstuk 1-2: onder de dienst van God vandaan vluchten. Hoofdstuk 3-4: berouw hebben. Het hoofdthema van het boek is de relatie tussen God en zijn profeet. Je hebt de roeping tot profeet van God ontvangen. En dit is lang niet altijd een aangename job. Het komt vaak voor dat profeten in hun bediening de wanhoop nabij zijn. Waarom ik nu, Heer? Denk aan Elia of aan Jeremia. Zo ook Jona. Hij baalt ervan dat hij naar Nineve, het centrum van het heidendom, moet om Gods oordeel aan te zeggen. Hij moet Gods Woord brengen naar een stad die toch niet luisteren wil. Het ambt van profeet is een eenzame taak. Hij voelt zich genomen (Amos 7:15), ongeschikt (Jeremia 1:6), verleid (Jeremia 20:6) en bedreigd (Jeremia 20:10). Alle gevoelens van angst komen naar boven. Hij zal alleen weerstand tegenkomen en bovendien, die mensen zijn de waarschuwing niet waard. Ze hebben toch zelf voor hun onheil gekozen?

Jona ben Amittai leefde ten tijde van Jerobeam II (784-753) (II Koningen 14:25). Nineve was in zijn tijd van de meest goddeloze stad ter wereld, later werd Nineve hierin opgevolgd door Babel. In Nahum 3:1 wordt Nineve de stad van bloedvergieten en roof genoemd. Jona betekent witte duif. Mensen werden in die tijd vaker naar dieren vernoemd. Het boek Jona is waarschijnlijk geschreven in de Perzische tijd (5e-4e eeuw v.Chr.).

Jona probeert te ontkomen aan de opdracht van God. Hij wil naar de verste uithoek van de wereld die hij bedenken kan vluchten: Tarsis (Tartessos) wordt gelokaliseerd in Zuid-Spanje. Joppe (Jafo), waarvandaan hij probeert te vluchten, is in Perzische tijd een belangrijke havenstad in Israël. Hij betaalt grif voor een dure overtocht met een zeeschip naar Spanje! Maar wat je ook probeert God is de almachtige schepper en heerser der aarde. Aan Hem kun je niet ontkomen. Vluchten voor God is onmogelijk, lees ook Amos 3:8 en Jeremia 20:9. Jona had beter moeten weten... Hij valt in de slaap der vergetelheid op het schip, maar God vergeet hem niet.

Zeelieden kennen normaal de weersomstandigheden en zien van tevoren een storm aankomen. Nu komt de storm plotse-ling uit het niets opzetten, dus moet het een bovennatuurlijke macht zijn. Ze proberen al het mogelijke om al de goden die ze kunnen bedenken gunstig te stemmen. Hoe meer goden je aanroept, hoe groter je kans op behoud is. Dan komen ze tot de ontdekking dat Jona de Schepper van hemel en aarde vereert: de Oppergod. Niet zomaar een ondergod die heerst over een stad of de zee. En voor Hem is hij op de vlucht! Ook de zeelieden snappen dat dat wel fout moet gaan. Ze proberen eerst hun gast nog te redden en geen zonde op zich te laden door een onschuldige te vermoorden, maar ze ontdekken dat de enige mogelijkheid helaas is om Jona's oplossing op te volgen en hem overboord te gooien. Jona heeft God en zijn naasten tot het uiterste gedreven in zijn eigenzinnigheid om zijn roeping te ontlopen.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Jona, de zoon van Amittai:

De profeet Jona ben Amittai wordt eerder genoemd inde Bijbel (II Koningen 14:25). Jona betekent duif.

Nineve

Nineve werd regelmatig genoemd als grootste stad ter wereld en het centrum van het heidendom. Eerst was Nineve het symbool van de meest goddeloze stad, later Babel.

Nahum 3:1 de stad van bloedvergieten en roof. Laatste hoofdstad van het Assyrische rijk. In 612v. Chr. werd Nineve door Babel met de grond gelijkemaakt.

Nimrod wordt als stichter van de stad genoemd (Genesis 10:11), daarom Assyrië land van Nimrod genoemd (Micha 5:5).

Nimrod betekent: wij zijn weerspannig. Het is een opzettelijke Hebreeuwse verhaspeling van Ninurta: dat is Sumerisch-voor Babylonische oorlogs en jachtgod, de god van de stad Kalach (Genesis 10:9).

Jafo

Meer over de stad Jafo of Joppe: <https://www.christipedia.nl/wiki/Jafo>

Tarsis

Meer over het gebied Tarsis: <https://www.christipedia.nl/wiki/Tarsis>

Vs.7. Lot werpen: zie bijvoorbeeld ook Numeri 26:55

Het Bijbelse 'lot werpen' was een plechtige religieuze handeling waarbij men God aanriep om Zijn beslissing in gevallen waarin het menselijk verstand te kort schoot. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het lot van voorspelling, het lot van raadpleging, en het lot van verdeling. Die komen alle drie in het Oude Testament voor. De urim en de tummim, de twee stenen in het borstschild van de hogepriester worden wel eens onder het lot van voorspelling begrepen.

Het werpen van het lot was een serieuze zaak, en geen spel waar het volk Israël zich mee vermaakte. Het lot bepaalde bijvoorbeeld welke bok als reinigings- of verzoenoffer werd gebruikt. Jozua wierp het lot om te bepalen hoe het land onder de verschillende stammen verdeeld zou worden. Nehemia bepaalde aan de hand van het lot wie binnen de muren van Jeruzalem mocht wonen en wie niet. De apostelen wierpen loten om te bepalen wie de plaats van Judas in moest nemen. Het Hebreeuwse woord voor 'lot' wordt in verband gebracht met het werkwoord rollen, wentelen. In Spreuken 16 vers 33 staat dat het lot in de schoot wordt geworpen. Daarbij kan je denken aan het schudden van de loten in het bovenste deel van het kled. Het was geen gokken en werd niet als toeval beschouwd, want de Heere besliste.

Vs. 14vv De heidense zeelieden gedroegen zich veel geloviger en vromer dan de voortvluchtige Jona. Met ontzag voor de hemelse machten en groot verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de medemens.

Vragen bij het gedeelte

- Jona was gevluht voor de opdracht van God. Ben jij weleens bang voor iets wat je moet doen? En ook voor iets wat jij gelooft dat God wel van je vraagt, maar dat je eigenlijk niet durft? Noem eens een voorbeeld?
- Waarom ben je daar bang voor als je weet dat God altijd bij je is en het de goede keuze is als je naar God luistert?
- Heb jij weleens geprobeerd iets wat je van God moet doen te ontvluchten? Wat was het gevolg?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 25: 1, 2 en 3

Lied 356: 1 en 5

Lied 531

(=Gezang 47 LvdK)

Lied 617

(=Gezang 208 LvdK)

Hij is de Rots

Hemelhoog 340

Jona, Jona, ga naar Nineve

Hemelhoog 83

Een wijs man bouwde zijn huis op de rots

Hemelhoog 89

Hij leeft

Hemelhoog 182

Jona uit de grote vis

Alles wordt nieuw deel 1: 2

Juich, doe mee allemaal

Opwekking voor kinderen 276

Auteur: PZ

0704 onderbouw

Jona loopt weg

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden

- een stuk behangpapier
- verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles
- penselen.
- óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes.

Van tevoren een gedeelte van de tekening maken, zie voorbeeld 1.
Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief gedrukte gedeelten tussen haakjes.

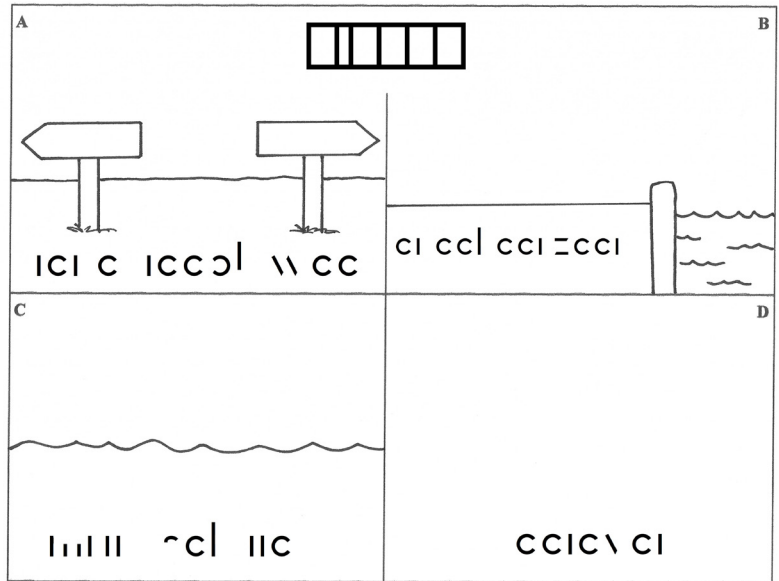
Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt.
Zorg dat alles van tevoren klaarligt, dat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen zien.
Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de zijkant te staan. De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een **schetsbord** verhaal.

Let erop dat je *éerst het stukje erbij tekent* en *dán pas vertelt wat het is*.
Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het wordt. Je krijgt dan leuke interactie.

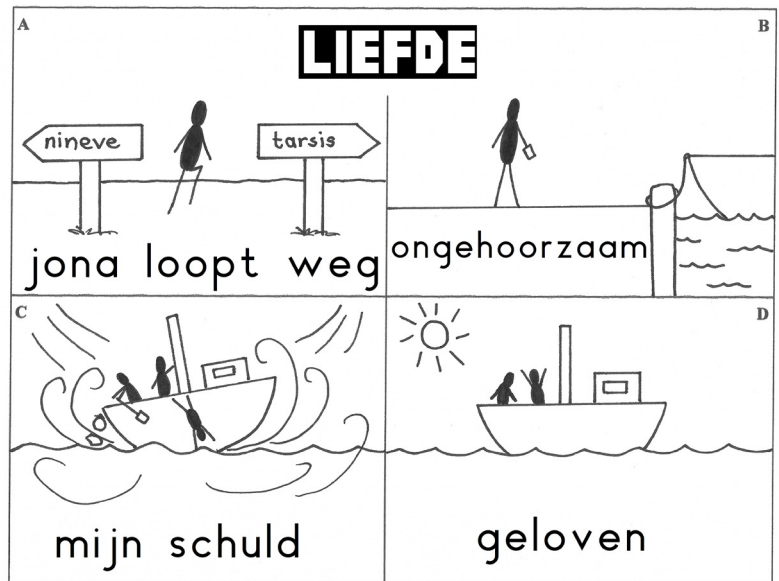
Het woord 'liefde' is gemaakt van zgn. 'ladderletters'.
Van tevoren schilder/teken je een gele balk met daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderletters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.
Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevoren aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

Gebruik twee verschillende kleuren voor de personen uit dit verhaal.
Eén voor Jona, en één voor de zeelieden.

voorbeeld 1

voorbeeld 2

Inleiding

Laat een bijbel zien en vertel de kinderen dat je een verhaal gaat vertellen uit de bijbel. Het boek van God. Eventueel kun je samen het lied zingen: 'Hé, luister mee!' (Opwekking Kids 112) <https://www.youtube.com/watch?v=GrYnvBewBCA>

A

Op de weg loopt een (*teken Jona*) man. Het is een profeet van God. Een profeet is een man aan wie God iets vertelt. De profeet moet het dan weer aan de mensen vertellen. De profeet is een knecht van God en moet naar Hem luisteren en doen wat Hij zegt.

Deze profeet heet (*maak het woord 'Jona' af*) Jona. God heeft tegen Jona gezegd dat hij naar de grote stad (*schrijf het woord 'Nineve' in de linker wegwijzer*) Nineve moet gaan. God heeft gezien wat voor slechte dingen de mensen daar doen. Jona moet de mensen waarschuwen. Maar Jona denkt: 'Nineve? Die grote stad waar zoveel slechte mensen wonen? In Nineve zijn de vijanden van Israël, en ik moet ze gaan waarschuwen? Ze doen zulke vreselijke slechte dingen en God heeft nog geduld met hen? Nee, God is veel te aardig voor die mensen, Hij moet ze juist straffen! Ik doe het niet! Ik ga de andere kant op. Ik ga naar (*schrijf het woord 'Tarsis' in de rechter wegwijzer*) Tarsis!'

En Jona (*maak de zin 'loopt weg' af*) loopt weg.

B

(*teken Jona*) Jona wil zo v er mogelijk van God weglopen en gaat naar de haven in Jafo.

Daar liggen heel veel (*teken de boot*) boten.

Jona zoekt een boot die helemaal naar Tarsis zal varen, naar de overkant van de zee.

Hij koopt een (*teken het kaartje*) kaartje en gaat aan boord van het schip.

Jona wil niet aan de opdracht van God denken. Hij wil niet naar Hem luisteren. Jona wil alleen maar zo ver mogelijk van God vandaan vluchten.

Jona is (*maak het woord 'on gehoorzaam' af*) on gehoorzaam.

C

(*teken de boot terwijl je verder vertelt*) De boot vaart de zee op.

Onder in de boot zoekt Jona een plaatjes om te slapen. 'Zo', denkt hij, 'hier ziet God mij niet.'

Maar God ziet Jona w el! God wil dat Jona naar Nineve gaat en niet naar Tarsis.

Dan stuurt de Here God een zware storm.

(*teken de wind*) Het begint plotseling heel hard te waaien.

(*teken de golven*) De golven worden hoog en wild, ze slaan over de boot heen.

Wat een zware storm is dit! De (*teken de zeemannen*) zeemannen proberen het schip te redden.

Ze gooien (*teken de spullen*) losse spullen overboord, zodat het schip wat lichter wordt.

Maar het helpt niet!

Wat worden de zeemannen bang! Zo een wilde storm hebben ze nog nooit meegemaakt.

Ze roepen tot hun goden of die willen helpen. Wat zijn ze bang!

En Jona? Jona ligt onder in de boot te slapen.

De kapitein gaat naar hem toe en roept: 'Lig jij hier te slapen? Vooruit sta op en bid tot jouw God. Misschien kan Hij voor ons zorgen, anders gaan we dood!'

De zeemannen zeggen tegen elkaar: 'Wie zijn schuld is het dat deze storm gekomen is? Dit is geen gewone storm, zo een wilde storm hebben we nog nooit meegemaakt! We gaan er om loten wie zijn schuld het is.'

Dat doen ze en het lot valt op... Jona.

De zeemannen beginnen Jona vragen te stellen: 'Waarom gebeurt dit? Wat doe jij hier? Waar kom je vandaan? Uit welk land? Bij welk volk hoor je?'

Jona zegt: 'Ik hoor bij het volk Israël. De HEER die de hemel, zee en aarde gemaakt heeft is mijn God.

Ik ben weggelopen van God en heb niet naar Hem geluisterd. Ik was ongehoorzaam.

Deze storm is (*maak het woord 'mijn schuld' af*) mijn schuld. Gooi mij maar overboord, in het water,' zegt Jona. 'Dan zal de storm ophouden.'

'Nee', zeggen de zeemannen, 'Dat kunnen wij niet doen, dan zal je verdrinken.'

En ze (*teken de roeispaan*) proberen de boot naar het land te roeien. Ze doen erg hun best, maar het lukt niet. Het begint steeds harder te stormen!

'Och, Here', roepen de zeemannen, 'Vergeef ons als we deze man in zee gooien.'

Dan pakken ze Jona vast en (*teken Jona*) gooien hem in de zee.

D

(*teken de kalme zee*) Meteen wordt de zee rustig!

(*teken de boot terwijl je verder vertelt*) De boot ligt rustig en stil op het water. De harde wind en de hoge golven zijn weg! De (*teken de zon*) zon begint te schijnen.

(*teken de zeemannen*) De zeemannen kijken vol verbazing om zich heen. Dit heeft de God van Jona gedaan!

De God die de hemel, de zee en de aarde gemaakt heeft. Hij is de echte God!

De zeemannen gaan bidden en in de Here God (*maak het woord 'geloven' af*) geloven.

En Jona? God zorgt ook voor Jona, want hij m et naar Nineve. Want Gods (*maak het ladderwoord 'liefde' af*) liefde is h eel groot!

Hoe het verhaal verder gaat, vertellen we de volgende keer.

Afsluiting

Laat het eerste stukje van een lied over Jona horen.

Bijvoorbeeld 'Jona' van Elly & Rikkert <https://www.youtube.com/watch?v=MxICbGMXjW0>

Laat het stukje over de vis nog niet horen.

Auteur: EZD

Jona doet zijn eigen zin

Inleiding

Micha en Rosa zitten stilletjes op de slaapkamer van Rosa. Het is helemaal misgegaan vandaag. Mama was niet thuis vanmiddag en ze hadden afgesproken om bij Micha te spelen. Maar Rosa had de sleutel meegenomen en toen zijn ze samen toch bij Rosa thuis gaan spelen. Toen ze wat te drinken wilden pakken, vielen de glazen van het aanrecht op de grond. De glazen vielen in wel honderd stukjes. En toen ze daarna wilden opruimen, stapte Rosa op een stuk glas en kreeg ze een grote snee in haar voet. Wat deed het pijn! Toen zijn ze, huilend, naar het huis van Micha gegaan. De vader van Micha was thuis. Hij heeft de wond schoongemaakt en er een pleister opgeplakt. Daarna heeft hij de moeder van Rosa gebeld. Natuurlijk was mama boos. Want dit was niet de afspraak. Ze zei: 'Kom maar naar huis, dan zullen we er over praten.' Micha is meegegaan. 'Ik was er ook bij en als jij alleen straf krijgt, dan is dat niet eerlijk.' Mama keek echt niet blij toen ze binnenkwamen. Ze had een veger en blik in haar hand en er lag een dweil klaar. Ze wees naar de trap. Dus nu zitten ze hier op de slaapkamer van Rosa. Mama heeft inmiddels al het glas opgeruimd. Dan komt ze naar boven. Rosa en Micha houden hun adem in, wat voor straf zullen ze krijgen? Want als je je misdragen hebt, hoort daar natuurlijk straf bij. Misschien mogen ze de hele week niet meer samen spelen, of mogen ze geen spelletjes spelen. Of misschien bedenkt mama nog wel iets ergers. Mama kijkt Rosa en Micha aan en zegt: 'Hoe kon dit nu gebeuren? We hadden toch een afspraak?' De kinderen knikken en Rosa zegt: 'We krijgen nu vast een erge straf, he? Maar we hebben er echt spijt van, mama.' Dan verschijnt er een glimlach op het gezicht van mama. 'Menen jullie dat? Hebben jullie er echt spijt van?' Rosa en Micha knikken hard. 'Nou, dan vergeef ik het jullie. Maar beloof je me dat jij je de volgende keer aan onze afspraak houdt?' Rosa rent naar mama toe en geeft haar een knuffel. 'Dat beloof ik, mam!'

Bijbelvertelling

'Maak je klaar... maak je klaar...' Mopperend loopt Jona door de straten. 'Maak je klaar en ga naar Nineve, die grote stad.' Even schopt Jona tegen een steentje dat voor zijn voeten ligt. Op reis gaan is prima, maar naar Nineve? Nee dank je wel, en dan zeker niet met deze opdracht die hij kreeg. Nee hoor, Jona gaat wel op reis maar hij gaat de andere kant op. Even denkt Jona terug aan die stem die hij hoorde. Het was de stem van de HEER, dat snapte Jona wel. Maar hij had zo'n vreemde opdracht gekregen. God wil de inwoners van Nineve een kans geven om zich te bekeren. De inwoners van de stad misdragen zich en maken veel verkeerde keuzes. Tja, en bij misdragen hoort straffen, dat weet toch iedereen. Maar God wil hun dus nog een kans geven. Nou, daar is Jona het dus niet mee eens. En daarom gaat hij dus de andere kant op. Hij heeft zijn spullen gepakt en gaat op pad. Weg van God, weg van Nineve. Weer ligt er een steentje voor zijn voeten en hij geeft er een harde schop tegenaan. Jona wil

naar de stad Tarsis gaan. Tarsis ligt aan de overkant van de zee, daarom gaat Jona naar de havenstad Jafo.

In de haven van Jafo liggen veel schepen. Jona spreekt een kapitein aan. 'Gaat u naar Tarsis? Kan ik met u meevaren?' 'Nee, helaas, mijn schip gaat niet naar Tarsis. Maar kijk u eens bij dat schip daar, dat gaat als het goed is wel naar Tarsis. Wellicht kunt u meevaren. Goede reis.' Jona loopt verder langs de kade en stopt bij een ander groot schip. 'Beste kapitein, vaart u naar Tarsis? Kan ik meevaren?' De kapitein kijkt Jona aan en knikt. 'Dat is goed, u bent precies op tijd. Breng uw spullen aan boord. We vertrekken straks.' Jona is blij, stapt aan boord en zoekt een plekje voor zijn tas. Dan gaat hij aan de reling staan. De matrozen zijn druk bezig, de loopplank wordt ingetrokken en de zeilen worden gehesen. Langzaam begint het schip te varen. Eerst de haven van Jafo uit en dan de zee op. Boven zijn hoofd vliegen wat vogels en in het water zie je hier en daar wat vissen zwemmen.

Als het 's avonds donker wordt, zoekt Jona een hoekje op waar hij kan gaan liggen slapen. De volgende dag begint met een mooie blauwe lucht en de zon die lekker schijnt. De matrozen gaan aan het werk en Jona geniet van de reis. De wind blaast flink in de zeilen. Langzaam verandert de lucht. Er komen grijze wolken en de wind begint steeds sterker te worden. Als snel vallen de eerste regendruppels. Jona gaat het ruim van het schip in, zoekt een plekje om te zitten. Al snel valt hij in slaap. Boven op het dek wordt hard gewerkt. De zee wordt steeds wilder en het schip gaat steeds hoger op de golven. De matrozen worden bang. Ze hebben vaker storm meegemaakt, maar vandaag lijken de golven veel hoger dan ze ooit hebben gezien. Om te zorgen dat het schip wat lichter wordt, gooien ze de lading overboord. Maar het helpt niet, het schip kraakt en gaat alle kanten op. De matrozen vallen op hun knieën en roepen tot hun goden. Maar het helpt allemaal niet. De kapitein gaat het ruim in en maakt Jona wakker. 'Hoe kan het dat je hier ligt te slapen? Wordt wakker. Sta op en bid tot jouw God. Misschien dat Hij ons kan beschermen, zodat het schip niet vergaat.' Jona komt boven op het dek van het schip. Hij schrikt van de hevige storm en de angst van de matrozen. Ondertussen proberen de matrozen te ontdekken wiens schuld het is dat deze ramp hen treft. Ze werpen het lot en dat wijst Jona aan. Ze roepen naar hem: 'Vertel ons toch, hoe komt het dat deze ramp ons treft? Wat doe je hier aan boord? Waar kom je vandaan? Uit welk land kom je? Bij welk volk hoor je?' Jona weet dat het zijn schuld is, deze storm komt van de HEER omdat hij niet naar Hem geluisterd heeft. Dan geeft Jona antwoord op de vragen die hem gesteld worden. 'Ik ben Jona en mijn God is de God van de hemel, de God die de zee en de aarde heeft gemaakt. En ik ben voor Hem op de vlucht gegaan.' Nu worden de matrozen nog banger en ze zeggen: 'Hoe heb je dat nou kunnen doen? Wat moeten we met je doen zodat de zee weer kalm zal worden?'

Ze kijken het donker in, de golven worden alsmaar hoger en hoger. Even is Jona stil, dan zegt hij: 'Gooi mij maar in de zee, dan zal de zee rustig worden. Want ik weet dat het mijn schuld is dat deze storm hier is.' Maar de matrozen schudden hun hoofd. Nee, ze gooien niemand zomaar overboord. Ze pakken de roeiriemen en beginnen uit alle macht te roeien. Maar het lijkt wel of ze niet verder komen. 'Zullen we doen wat die Jona zegt? Zullen we hem overboord gooien?', roept iemand. Een ander roept: 'Laten we zijn God aanroepen, misschien helpt dat!' De anderen knikken en samen roepen ze: 'HEER, laat ons niet vergaan. En laat ons niet vergaan als we deze man overboord gooien. Help ons toch!'

Dan staan ze op en pakken Jona vast. Jona voelt hoe hij wordt opgetild. Hij ziet de reling van het schip dichterbij komen. Dan wordt hij hoger getild en hij voelt hoe sterke armen hem overboord gooien. Jona voelt het natte water, proeft het zout van het water in zijn mond. En dan zakt hij naar beneden, het donkere water in. Aan dek staan de matrozen naar het water te kijken. De golven worden al minder hoog, de donkere lucht begint wat lichter te worden. En al snel is er van de storm niets meer te merken. De mannen turen nog in het donkere water, maar Jona is nergens meer te zien.

Auteur: JvdM

God, U bent veel te lief

Iets leuks vertellen is natuurlijk veel makkelijker dan iets vervelends vertellen. Of dat je zelf een vervelende boodschap moet vertellen. Bijvoorbeeld als je een slecht rapport hebt, of dat je spreekbeurt niet goed ging. Wie kan daar een voorbeeld van noemen? Ben je weleens bang dat iets niet lukt? Probeer je zelf weleens van God weg te vluchten?

Nineve

Nineve is een stad waar veel afgoderij is, het is een gruwel voor God. Allemaal afgodsbeeldjes die totaal niet kunnen tonen wie God werkelijk is. Iedereen doet daar van alles wat verboden is, wat niet overeenkomt met de Tien Geboden. Het is de meest goddeloze stad ter wereld en God zelf zegt dat het 'ten hemel schreiend' is. Deze uitdrukking wordt ook weleens gebruikt in de huidige tijd, om iets waar het slecht gaat, iets wat erg is.

Profeten

Er zijn veel profeten in de Bijbel, die mooie en minder mooie dingen moeten vertellen. Daar zijn ze niet blij mee, integendeel. Jesaja bijvoorbeeld, die profeteert wel over de komst van Jezus en de komst van het Koninkrijk, maar niet alleen dat. Vooral Jeremia is een profeet die veel narigheid moet vertellen. Hij vindt dat zo lastig, dat hij zijn geboortedag vervloekt.

Jona

Jona, zijn naam betekent 'duif'. Hij wordt geroepen om als profeet naar een akelige stad te gaan en daar zelfs nog te vertellen dat deze in veertig dagen tijd ondersteboven wordt gekeerd. Er zijn wel meer voorbeelden bekend van steden waar veel criminaliteit is (ook daar zijn voorbeelden van) en waar je niet graag naartoe gaat. Maar als er één geen zin heeft in deze missie, dan is het Jona wel. Hij klaagt niet, maar gaat gewoon precies de tegenovergestelde richting op. Met een schip naar Tarsis. Nineve ligt ten oosten van Israël. Jona stapt op een schip dat over de Middellandse Zee naar Tarsis reist. Er wordt veel gevaren, vliegtuigen en auto's bestaan immers nog lang niet. Tarsis ligt in wat wij het huidige Zuid-Spanje noemen. Misschien is het goed om even met elkaar op de landkaart te kijken.

De vlucht

Jona wil wegvlugten van God. Maar zoals in Psalm 139 staat, God is overal, voor Hem kan je niet wegvlugten. Het is natuurlijk een mooie gedachte, dat God altijd bij je is, ook op moeilijke plaatsen en in zware tijden, maar het kan ook weleens lastig zijn. We hebben God soms niet nodig, omdat we dingen willen doen, op plaatsen willen zijn waar Hij niets van mag weten. Dit geldt zeker voor Jona, misschien wel de meest eigenwijze profeet aller tijden. Hij gaat onderin het schip liggen slapen, hij hoopt natuurlijk wakker te worden op de eindbestemming, in Tarsis, om daar verder te gaan met zijn leven.

De storm

Dan loopt het heel anders. De bemanning van het schip weet natuurlijk wel wanneer er slecht weer aankomt. Toch is deze anders, er komt een storm en niet zo'n zuinige ook, zonder dat je dat aan voelt of ziet komen. De mensen van schip bidden allemaal tot hun eigen god, in de hoop dat het goed komt. Ze weten namelijk dat deze storm een straf van de goden is. Er is één persoon aan boord, die onderin ligt te slapen. Het is Jona, die wel geroepen is om profeet te zijn, maar daar geen gehoor aan heeft gegeven. De andere opvarenden maken hem wakker en vertellen hoe ernstig de situatie is. Ze vragen zich af door wie het komt, dat ze in deze narigheid geraakt zijn. Om erachter te komen werpen ze het lot. Dit ritueel komt uit het Bijbelboek Numeri. Het is een manier om te ontdekken wat God wil. Het is duidelijk, het lot valt op Jona! Die is in deze niet de gelukkige winnaar, maar juist de ongelukkige.

De andere scheepvaarders vragen in welke god hij gelooft. Dan vertelt Jona over het volk en de God bij wie hij hoort. Hij is Joods, hij vereert God die hemel en aarde gemaakt heeft. Hij vertelt eveneens dat hij is gevlucht voor deze God. De andere mensen worden vreselijk bang en ze zijn ook boos. Zelfs zij begrijpen dat je niet zomaar kunt en mag wegvlugten voor God.

In zee

Intussen wordt de storm heviger en heviger. Jona geeft toe dat het zijn schuld is en vraagt de mensen om hem maar overboord te gooien. Stel je voor dat je zomaar in de woeste zee verdwijnt. Daar hebben de anderen wel bezwaar tegen. Ze proberen tegen de zware golven op te roeien om toch het land maar te bereiken. Maar wat ze ook doen, het helpt niet. Ze zien in dat er geen andere optie is om Jona in zee te gooien. Dat doen ze ook, meteen is de storm weg, de zee is weer kalm. Een ding hebben zowel Jona als de andere mensen op het schip gemerkt: God is Degene voor wie ze ontzag moeten hebben. De scheepvaarders brengen God dan een offer.

Deze geschiedenis doet denken aan het Nieuwe Testament, de storm op het meer, waar Jezus gewoon slaapt, terwijl de discipelen in paniek zijn en Hem wakker maken. Dan zegt Jezus dat ze op God moeten vertrouwen, meteen wordt alles stil.

Zo weten we dat God genade geeft aan iedereen, aan Jona, maar ook aan Nineve, dat wordt in de volgende hoofdstukken wel duidelijk.

Auteur: EVD